

ΣΤΕ 2470/2018 [Νόμιμος χαρακτηρισμός μονοπατιού ως μνημείου]

Περίληψη

-Τα ακίνητα μνημεία, που ανάγονται σε περίοδο μεταγενέστερη του 1830, αλλά προγενέστερη των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών, χαρακτηρίζονται ως μνημεία λόγω της αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής, κοινίονικής, εθνολογικής, λαογραφικής, τεχνικής, βιομηχανικής ή εν γένει ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, ο χαρακτηρισμός δε ακινήτου μνημείου είναι δυνατόν να αφορά και τον περιβάλλοντα χώρο ή στοιχεία αυτού. Κατά τον χαρακτηρισμό δεν εξετάζεται ούτε η έκταση των οικονομικών συνεπειών που μπορεί να προκληθούν στους ενδιαφερομένους ούτε η τυχόν επίδραση του χαρακτηρισμού στις νομικές σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, αφού οι κρίσιμες διατάξεις αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή έννομου αγαθού, του οποίου η διαφύλαξη αποτελεί υποχρέωση της Διοίκησης κατά ρητή συνταγματική επιταγή.

-Η νομιμότητα των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων ελέγχεται από τον ακυρωτικό δικαστή τόσο ως προς την πληρότητα της αιτιολογίας, όσο και ευθέως για την ορθή εφαρμογή του νόμου, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται, με βάση και τα διδάγματα της κοινής πείρας, ότι συντρέχουν τα κριτήρια που προβλέπονται από το νόμο για τον χαρακτηρισμό. Για τον χαρακτηρισμό ακινήτου ως μνημείου δεν απαιτείται να συντρέχουν όλα τα κριτήρια που μνημονεύονται στην παραπάνω διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 περ. β του ν. 3028/2002, αλλά αρκεί η συνδρομή οποιουδήποτε από τα κριτήρια αυτά. Εφόσον υφίσταται η απαιτούμενη επιστημονική τεκμηρίωση, ως μνημείο μπορεί να χαρακτηρισθεί και το επιβεβαιωμένο, βάσει των υπαρχουσών υλικών μαρτυριών και λοιπών ενδείξεων και τεκμηρίων, ίχνος της συλλογικής ή ατομικής δραστηριότητας του ανθρώπου, το οποίο έχει καλυφθεί από μεταγενέστερες επεμβάσεις, ιδίως όταν τελεί σε σχέση εγγύτητας και ενότητας με τις υπάρχουσες υλικές μαρτυρίες.

-Ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 3028/2002 διότι δεν επιτρέπεται ο

χαρακτηρισμός των μη σωζόμενων ιχνών κατασκευών, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, δεδομένου ότι τα μέλη του ΚΣΝΜ έκριναν ότι από τις σωζόμενες, σε μεγάλα τμήματα, υλικές μαρτυρίες (λιθόστρωτα ή μη τμήματα του μονοπατιού 3, όδευση, αλώνια, βρύση), σε συνδυασμό και με τις διαπιστώσεις της αυτοψίας που πραγματοποίησε ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος της ΥΝΜΕΤΕΔΕ, προκύπτουν τεκμηριωμένα η ύπαρξη του μονοπατιού, το οποίο διατηρείται κατά τμήματα, και η διαδρομή του κατά το παρελθόν στην περιοχή της Κάτω Βέργας. Το γεγονός δε ότι τμήμα του εν λόγω μονοπατιού 3 είχε καταστραφεί σε ορισμένες θέσεις από την κατασκευή αγωγού και κοινοτικής οδού, δεν καθιστά μη νόμιμη την προσβαλλομένη, δεδομένου ότι ο χαρακτηρισμός της διαδρομής ως μνημείου και ως προς τα μη σωζόμενα τμήματα του μονοπατιού, τα οποία όμως τελούσαν σε σχέση εγγύτητας με τα υφιστάμενα τμήματα, συνιστά μαρτυρία της διαδρομής του, η οποία συμβάλλει στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και ενισχύει, με τον τρόπο αυτό, την αυθεντικότητα των υπαρχουσών υλικών μαρτυριών ως προς την οργάνωση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των κατοίκων της περιοχής στο απώτερο παρελθόν. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

-Ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη δεν αιτιολογείται επαρκώς ως προς τον χαρακτηρισμό του επίμαχου μονοπατιού ως προγενέστερου των τελευταίων 100 ετών, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι η αμφιβολία που είχε ανακύψει εξ αρχής ως προς τη χρονολόγηση του επίμαχου μονοπατιού αφορούσε αν αυτό ήταν προγενέστερο του 1830 και αν θα έπρεπε να χαρακτηριστεί ως αρχείο μνημείο, και όχι ως προς τον χαρακτηρισμού του ως μνημείου των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Δ. Βασιλειάδης

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.